Lietas Nr. C29 5885 13

Lietas arhīva Nr. C-2426-14/5

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 16.janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas

tiesnese Sanita Rūtenberga

rakstveida procesā Lomonosova ielā 10, Rīgā, izskatīja civillietu **BIGBANK AS Latvijas filiāle** maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret **/pers. A/**.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 09.aprīļa lēmumu pieņemts BIGBANK AS Latvijas filiāle (turpmāk arī - prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. A/ (turpmāk arī – atbildētājs) un ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasības priekšmets ir parāda LVL 1847,12 piedziņa. Prasības summas aprēķins: a) galvenais parāds LVL 919,91; b) nolīgtie vai likumiskie procenti LVL 570,70; c) līgumsods LVL 349,21, d) ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi LVL 7.30. Kopējā prasības summa LVL 1847,12. Tiesas izdevumi: valsts nodeva LVL 238,88 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi LVL 3,30. Apstākļi, kas pamato prasību, un pierādījumi: Saskaņā ar 2009.gada 21.novembrī noslēgto aizdevuma līgumu Nr.0907973/10ba (turpmāk - aizdevuma līgums) BIGBANK AS Latvijas filiāle (turpmāk - prasītājs) izsniedzis atbildētājam aizdevumu LVL 927,82 apmērā, ar gada procentu likmi - 35,28%, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā. Atbildētājs neveica maksājumus aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.3. atbildētājam ir noteikts pienākums par maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 1% procentu apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Kā arī, gadījumā, ja Aizdevējs izmanto līguma vispārējo noteikumu punktā 4.1 noteiktās tiesības un atkāpjas no aizdevuma līguma, tad minētais līgumsods tiek aprēķināts no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas daļas, kas nav samaksāta līdz vēstulē par vienpusēju atkāpšanos no līguma norādītajam visa parāda samaksas datumam. Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktiem 4.1. un 4.1.1., gadījumā, ja maksājumu kavējuma dienu skaits kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, bet saskaņā ar punktu 4.2. aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu. 2010.gada 17.maijā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgta Vienošanās par parāda dzēšanu (turpmāk tekstā - vienošanās), saskaņā ar kuru tika noteikts, ka atbildētājs no 2010.gada 25.maija uzsāk no aizdevuma līguma izrietošo saistību dzēšanu, četru mēnešu laikā ik mēnesi 25.mēneša dienā, veicot maksājumu LVL 50 apmērā, kā arī apņemas atmaksāt līdz tam brīdim uzkrāto un neatmaksāto parāda atlikumu un noslēgt jaunu vienošanos ar Kreditoru par līgumsaistību izpildi ilgākā laika periodā. Saskaņā ar vienošanās punktu 3.4. parāda atmaksas periodā netiek aprēķināts līgumsods un visi maksājumi, kas veikti šīs vienošanās laikā dzēš kavētos ikmēnešu maksājumus nevis līgumsodu. Bez tam saskaņā ar vienošanās punktu 5. gadījumā, ja tiek pārkāpti parāda atmaksas noteikumi - ikmēneša maksājuma apmērs un datums - un parādnieks nevienojas par saistību refinansējumu, prasītājam ir tiesības turpināt parāda piedziņu saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem. Ņemot vērā to, ka atbildētājs neveica nevienu maksājumu saskaņā ar vienošanos, tad prasītājs pieņēma lēmumu atcelt vienošanos un turpināt parāda piedziņu. Tā kā atbildētājs nebija izpildījis savas saistības un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza trīsdesmit dienas, prasītājs pieņēma lēmumu izmantot savas tiesības pieprasīt no atbildētāja parāda samaksu, kas tika noformēts rakstveidā brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājam ierakstītā vēstulē 2011.gada 19.aprīlī. Brīdinājumā prasītājs lūdza atbildētāju izpildīt savu saistību septiņu dienu laikā. Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 8.2., parāda samaksas termiņš beidzās 2011.gada 29.aprīlī, bet, neskatoties uz minēto brīdinājumu, līdz pat šī pieteikuma parakstīšanas brīdim atbildētājs savas saistības nav izpildījis. Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.3. par maksājumu kavējumu par laiku no 2010.gada 15.februāra līdz 2010.gada 16.maijam LVL 105,98 apmērā, par laika periodu no 2010.gada 16.augusta līdz 2011.gada 19.aprīlim LVL 890,20 apmērā, ko prasītājs ir samazinājis līdz LVL 243,23, par laika periodu no 2010.gada 15.septembra līdz 2011.gada 19.aprīlim LVL 430,55 apmērā, ko prasītājs ir samazinājis līdz LVL 0,00, par laika periodu no 2011.gada 30.aprīļa līdz 2013.gada 01.februārim LVL 5915,60 apmērā, ko prasītājs ir samazinājis līdz LVL 0,00. Atbildētāja parāda summa uz šī pieteikuma parakstīšanas brīdi sastāda LVL 1847,12, kas sastāv no: neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 919,91; nesamaksātajiem

procentiem par laika periodu no 2010.gada 16.janvāra līdz 2011.gada 19.aprīlim LVL 570,70; līgumsoda saskaņā ar punktu 5.3, LVL 349,21; ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītie izdevumi LVL 7,30. Prasība pamatota: ar Civilprocesa likuma 195.pantu, Komerclikuma 20.panta otro daļu un Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765., 1943. un 1945.pantu. Prasītāja prasījumi: lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādu LVL 1847,12, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 919,91, nesamaksātiem procentiem par laika posmu no 2010.gada 16.janvāra līdz 2011.gada 19.aprīlim LVL 570,70, nesamaksātā līgumsoda saskaņā ar punktiem 5.3. LVL 349,21 un ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītie izdevumi LVL 7,30, kā arī samaksātos tiesāšanās izdevumus un norādīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2013.gada 10.aprīlī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un dots termiņš aizpildīt paskaidrojuma veidlapas par prasību. (lietas 27.lapa)

Atbildētājs paskaidrojuma veidlapu, līdz sprieduma taisīšanai lietā, tiesā nav iesniedzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā.

2013.gada 12.novembrī lietas dalībniekiem paziņots par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī paziņots datums, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. (lietas 30.lapa)

Tiesa konstatē, ka atbildētājam tiesas sūtījumi nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu (Civilprocesa likuma 56.^{1}pants) un paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrā daļa).

Motīvu daļa

Iepazinusies ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējusi visu kopumā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka 2009.gada 21.novembrī starp BIGBANK AS Latvijas filiāli kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju noslēgts Aizdevuma līgumu Nr.0907973/10ba par to, ka prasītājs atbildētājam izsniedza aizdevumu EUR 1320,17 jeb LVL 1375,97 apmērā ar procentu likmi 35,28% gadā no aizdevuma summas, ar komisijas maksu EUR 25,61 par līguma noformēšanu. Naudas summas izmaksu apliecina 2009.gada 23.novembra maksājuma uzdevums Nr.19592. (lietas 14.lapa) Aizdevuma un procentu atmaksa atbildētājam bija jāveic saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku, veicot maksājumus aizdevuma un procentu samaksai katru mēnesi noteiktā datumā, galīgais atmaksas termiņš 2013.gada 17.jūnijs.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus*.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.* Civillikuma 1943.pants nosaka, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis*.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums *maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu*, savukārt Civillikuma 1757.pantā noteikts, ka *nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs*. Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu*.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. un 1717.pantu - *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi un līgumsodu var pievienot katram līgumam*. Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts*.

Civillikuma 1764.pantā noteikts, ka *visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties, bet vienpusējos aktos – to izdevējs pēc sava ieskata, ciktāl likums neparedz aprobežojumus šajā ziņā*.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta*.

Tiesa konstatē, ka prasītājs ir izmantojis savas tiesības par vienpusēju atkāpšanos no 2009.gada 21.novembra Aizdevuma līguma par to paziņojot atbildētājam 2011.gada 19.aprīlī ierakstītā vēstulē nosūtot 2011.gada 19.aprīļa brīdinājumu Nr.200-456685-11. (lietas 17., 20.lapa) Līdz ar to noslēgtā līguma nosacījumi piemērojami līdz līguma izbeigšanas brīdim.

Atbildētājs nav apstrīdējis līguma vienpusējas izbeigšanas pamatotību.

Saskaņā ar Civillikuma 1.pantu *tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.*

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta pirmo daļu *euro ieviešana neietekmē līgumu un citu tiesisko instrumentu nepārtrauktību*. Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.panta pirmo un otro daļu - *latu konvertācijā uz euro izmanto Padomes noteikto maiņas kursu no latiem uz euro. Naudas summas un vērtības naudas izteiksmē pēc latu konvertācijas*

uz euro noapaļo līdz tuvākajam centam, ņemot vērā trešo zīmi aiz komata. Ja trešā zīme aiz komata ir no 0 līdz 4, tad centa vērtība nemainās. Ja trešā zīme aiz komata ir no 5 līdz 9, tad cents tiek noapaļots par vienu vienību uz augšu.

Saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu 1 *euro* = 0,702804 lati.

Civillikuma 1833.pantā noteikts, ka *visi maksājumi izdarāmi euro.* Tādejādi parāda apmērs pārrēķināms no latiem uz *euro*.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav izpildījis savas saistības pienācīgi un ir izveidojies parāds, ko apliecina pievienotais veikto maksājumu uzskaitījums un parāda summas aprēķins. (lietas 9., 10.lapa) Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto un pārējiem lietas materiāliem, uz lietas izskatīšanas dienu galvenais parāds ir LVL 919,91 (EUR 1308,91) un nesamaksātie līgumiskie procenti LVL 570,70 (EUR 812,03).

Savukārt par maksājuma kavējumu prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.3. par maksājumu kavējumu par laiku no 2010.gada 15.februāra līdz 2010.gada 16.maijam LVL 105,98 apmērā, par laika periodu no 2010.gada 16.augusta līdz 2011.gada 19.aprīlim LVL 890,20 apmērā, ko prasītājs ir samazinājis līdz LVL 243,23, par laika periodu no 2010.gada 15.septembra līdz 2011.gada 19.aprīlim LVL 430,55 apmērā, ko prasītājs ir samazinājis līdz LVL 0,00, par laika periodu no 2011.gada 30.aprīļa līdz 2013.gada 01.februārim LVL 5915,60 apmērā, ko prasītājs ir samazinājis līdz LVL 0,00. Prasītājs uztur un lūdz piedzīt līgumsodu LVL 349,21 (EUR 493,88) apmērā.

Tiesa atzīst, ka pieprasītais līgumsods nav nesamērīgs un netaisnīgs attiecībā pret atbildētāju, jo saistību izpildes nokavējums ir ilgstošs (pienākums atdot aizdevumu iestājies 2011.gada aprīlī), uz lietas izskatīšana brīdi, tie ir divi gadi 9 mēneši.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 56.punkts paredz, ka izdevumus, kas aizdevējam radušies saistībā ar brīdinājumu, atgādinājumu un SMS atgādinājumu par Līguma noteikumu pārkāpšanas izsūtīšanu, aizņēmējs atlīdzina saskaņā ar spēkā esošo Aizdevēja cenrādi. Līguma termins – Aizdevuma cenrādis ir aizdevēja apstiprināts maksas pakalpojumu izcenojumu saraksts (publiski pieejams aizdevēja mājas lapā aizdevēja klientu apkalpošanas vietās. Kā apliecina pievienotais Izraksts no prasītāja pakalpojuma cenrāža (lietas 19.lapa), tad par klientam nosūtītu rakstisku paziņojumu par līguma laušanu maksa ir noteikta LVL 7,30 (EUR 10,39).

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, *samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo*.

Atbildētājs pierādījumus tam, ka savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā būtu nokārtojis, nav iesniedzis, neatmaksātā kredīta summu, procentu un līgumsoda aprēķinu nav apstrīdējis, kā arī iebildumus pret prasības norādītajiem apstākļiem nav izteicis.

Pie minētajiem apstākļiem tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus un prasība par parāda piedziņu ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.* Līdz ar to prasītājam nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei 6% gadā (Civillikuma 1765.pants) no neatmaksātās galvenā parāda summas. Procentu pieaugums, iestājoties Civillikuma 1763.pantā norādītajiem apstākļiem, apstājas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts tiesas spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*, līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami tiesāšanās izdevumi: samaksātā valsts nodeva LVL 238,88 (EUR 339,90) (lietas 6., 7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi LVL 3,30 (EUR 4,70) (lietas 8.lapa), kopsummā LVL 242,18 (EUR 344,60).

Iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 3,30, taču lietā ir radušies papildus ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – paziņojuma nosūtīšana prasītājam (lietas 27.lapa), t.i., 1 sūtījums par LVL 1,10, jo viena pasta sūtījuma cena saskaņā ar Tiesu administrācijas aprēķinu ir LVL 1,10 (EUR 1,57), kuri nav apmaksāti. Minētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta pirmo daļu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, panta otrajā daļā ir noteikts, ka sprieduma labprātīgais izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas*.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 10., 15., 39., 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 93., 96., 97., 190., 192., 193., 195., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}, 450. un 454.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu BIGBANK AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40103200513, galveno parādu EUR 1308,91 (LVL 919,91), nolīgtos procentus EUR 812,03 (LVL 570,70) par periodu no 2010.gada 16.janvāra līdz 2011.gada 19.aprīlim, līgumsodu saskaņā ar līguma 5.3.punktu EUR 496,88 (LVL 349,21) un izdevumus par līguma laušanu EUR 10,39 (LVL 7,30), kā arī tiesāšanās izdevumus EUR 344,60 (LVL 242,18), kopsummā EUR 2972,81 (LVL 2089,30) (divi tūkstoši deviņi simti septiņdesmit divi *euro* 81 cents).

Atzīt BIGBANK AS Latvijas filiāle tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās galvenā

parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 1,57 (LVL 1,10) (viens *euro* 57 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācija, NMR 90001672316, kontā Nr.LV 51 TREL 2190 4580 1900 0, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi C29-2426-14/5. Maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 16.janvāra - Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Sanita Rūtenberga